

Zpracovala:

Mgr. Lenka Neumannová

Odborný konzultant:

doc. MUDr. Přemysl Falt, PhD.

Informační zdroje:

II. interní klinika – gastroenterologická a geriatrická

Fm-L009-027-EM-025 (v1)

Kontakt

Fakultní nemocnice Olomouc

II. interní klinika – gastroenterologická a geriatrická

Zdravotníků 248/7, 779 00 Olomouc

tel.: +420 588 411 111

e-mail: info@fnol.cz

www.fnol.cz

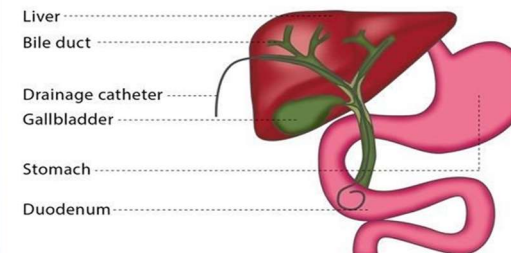

Fakultní nemocnice Olomouc
profesionalita a lidský přístup

PÉČE O PTD

Perkutánní transhepatální drenáž (PTD) žlučových cest

Percutaneous transhepatic biliary drainage (PTCD)

EDUKAČNÍ MATERIÁL PRO PACIENTY

PERKUTÁNNÍ TRANSHEPATÁLNÍ DRENÁŽ (PTD) je výkon cílený k zprůchodnění žlučových cest. Výkon se provádí v případě, kdy drenáž nelze zajistit endoskopickou ani chirurgickou cestou.

INDIKACE K PTD

Nejčastějšími indikacemi PTD jsou zhoubné nádory žlučových cest a podjaterní krajiny, kdy výkon může zlepšit kvalitu života nemocného, vyléčí žloutenku a její komplikace (např. svědění kůže). V menším počtu se setkáváme s PTD u nenádorových onemocnění jako např. u žlučových kamenů nebo chronického zánětu slinivky břišní.

SAMOTNÉ PROVEDENÍ PTD

PTD je provedeno vpichem vedeným přes kůži do jater s napíchnutím nitrojaterního žlučovodu. Touto cestou se aplikuje kontrastní látka pod rentgenovou kontrolou.

Při PTD je provedena buď zevně-vnitřní drenáž, kdy žlučové cesty jsou na zevní straně drénovány přes břišní stěnu vně a na vnitřní straně je proniknuto žlučovými cestami do dvanáctníku, **nebo méně často zevní drenáž,** kdy není možné dvanáctníku dosáhnout a žlučové cesty jsou drénovány pouze ven. Ihned po zákroku je zevní drén napojen na sběrný sáček a provádíme pravidelné proplachy zevního drénu 10 ml sterilního fyziologického roztoku co 8 hod. Dle ordinace lékaře, který výkon prováděl (nejčastěji po 48 hodinách) uzavíráme zevní drén na zátku, přičemž vnitřní drén do dvanáctníku by měl zajistit volný odtok žluče.

Dále proplachujeme zevní drén co 8 hod. a poté jej opět uzavíráme. Zevní drén napojujeme na sběrný sáček v případě bolesti, pocitu na zvracení a zvracení, vysoké teploty a obtékání kolem drénu. Při těchto komplikacích ihned informujeme lékaře. Pokud je vytvořena pouze zevní drenáž, zevní drén nelze uzavřít a drenáže je natrvalo zajištěna pouze směrem ven. Ztráty žluči ven do odpadního sáčku je navíc nutné hradit zvýšeným příjmem vhodných tekutin nebo infúzemi.

POKYNY PRO PACIENTA PO ZAVEDENÍ DRÉNŮ ŽLUČOVÝCH CEST

- Drén proplachujte každý druhý den 10ml fyziologického roztoku dle doporučení ošetřujícího lékaře.
- Před manipulací si umyjte ruce.
- Za sterilních podmínek natáhněte 10ml fyziologického roztoku do 10ml sterilní stříkačky.
- Stříkačku napojte na drén.
- Proveďte proplach drénu, a potom uzavřete.
- Zevně vnitřní drén ponechejte uzavřený, drenáž je zajištěna na spád do střeva.
- Kůži okolo drénu uchovávejte v čistotě a suchu. Kůži zbytečně netřete, jemně sušte hladkou textilií.
- Převazy drénu provádějte 1x za 2–3 dny dle potřeby za dodržení sterilních podmínek, nebo dle doporučení lékaře.

- Za drén netahejte.
- Vyvarujte se nadměrné fyzické zátěži zvedáním těžkých předmětů.
- Dodržujte termíny kontroly či výměny drénu stanovené lékařem.

CO DĚLAT, KDYŽ SE OBJEVÍ POTÍŽE

V případě obtíží (obtékání drénu, bolesti, zhoršení zežloutnutí, teploty, třesavky, zimnice aj.) či jiných nejasností kontaktujte:

- telefonní číslo uvedené v propouštěcí zprávě,
- nebo v pracovní dny od 7:00 – 15:00 hodin telefonní číslo 588 443 280,
- při obtížích mimo pracovní dobu navštivte Oddělení urgentního příjmu FNOL.